

***PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOSNÓWCE
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020***

Spis treści

Podstawa prawna.....	3
Wprowadzenie do programu	4
Misja i wizja szkoły	5
Zadania szkolnego <i>Programu wychowawczo – profilaktycznego</i>	8
Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas 0 – III.....	13
Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.....	17
Ewaluacja programu	23

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Narta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r., nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r., nr 35, poz. 230).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r., nr 10, poz. 55).
- Statut Szkoły.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) Szkoła Podstawowa w Sosnówce realizuje *Program wychowawczo – profilaktyczny* obejmujący:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wprowadzenie do programu

Szkoła Podstawowa w Sosnowce to mała, kameralna szkoła położona w środowisku wiejskim. Z przeprowadzonej w poprzednim roku szkolny 2018/2019 ewaluacji wewnętrznej w szkole w obszarze 4 Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne wynika, że szkoła jest miejscem bezpiecznym dla każdego ucznia. W szkole nie dochodziło do sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów. Każde dziecko jest traktowane indywidualnie. W szkole zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami organizowana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna. Szkoła spełnia bardzo ważną rolę w środowisku, uczestniczy w życiu kulturalnym na poziomie lokalnym.

Mocne strony szkoły to m.in.:

- stała kadra nauczycieli o dobrych, nieustannie podnoszonych kwalifikacjach;
- estetyczne korytarze, zadbane sale lekcyjne;
- zajęcia jednozmianowe;
- wypracowana tradycja szkoły, związana z obchodami rocznic narodowych i organizacją stałych imprez wynikających z kalendarza;
- spora liczba konkursów, imprez i uroczystości wyzwalających aktywność uczniów.

Wśród występujących trudności w osiągnięciu zakładanych celów wymienić można:

- zwiększenie powierzchni użytkowej szkoły;
- nasilająca się wulgaryzacja języka uczniów;
- nadużywanie korzystania z telefonów komórkowych.

Misja i wizja szkoły

*W każdym człowieku jest coś dobrego
i na tym trzeba się oprzeć w wychowaniu.*
Janusz Korczak

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wartości. Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej. Kultywujemy tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo – wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych, tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów i pozytywnie wpływając na ich dalszy los. Przygotowujemy uczniów do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych. Ściśle współdziałamy z rodzicami, którzy są najlepszymi sojusznikami nauczycieli, zwłaszcza wychowawców oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju. Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich, bezpośrednich „klientów” Szkoły.

Promocja Szkoły w środowisku lokalnym

Szkoła dba o swój pozytywny wizerunek rozumiany jako suma subiektywnych opinii o jakości nauczania, wychowania i kontaktów ze środowiskiem, troszczy się o wykreowanie i podtrzymanie pozytywnego wizerunku, gdyż kształtuje to zaufanie trwające zwykle przez wiele lat. Pozwala to na:

- dbanie o jakość pracy szkoły;
- wydajniejszą pracę i wzrost wyników nauczania;
- dyscyplinowanie pracowników;
- organizację i kontrolę pracy pozalekcyjnej nauczycieli (koła zainteresowań);
- doposażenie placówki w nowe pomoce dydaktyczne;
- organizację konferencji szkoleniowych i zachęcanie nauczycieli do różnych form doskonalących;
- motywowanie nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji;
- korzystanie z uwag ankietowanych uczniów, rodziców i nauczycieli;
- pozyskiwanie sponsorów;

- ściłą współpracę z władzami lokalnymi i organizacjami społecznymi.

Opinia o szkole w dużym stopniu zależy również od wykształconej kadry nauczycielskiej. Ich postawa, podejście do rodziców, wiedza i umiejętność jej przekazania, pogoda ducha i życzliwość to czynniki, które decydują w znacznej mierze o postrzeganiu szkoły w środowisku lokalnym.

Oferta zajęć pozalekcyjnych służy wszechstronnemu rozwojowi uzdolnień i zamiłowań uczniów naszej szkoły, wspieraniu talentów literackich oraz matematycznych i przyrodniczych. Poglębieniu wrażliwości muzycznej, plastycznej, pielęgnowaniu pasji artystycznych, sportowych.

Jednym ze stałych sposobów promowania jest organizacja uroczystości szkolnych o charakterze szkolnym, środowiskowym i innych. W uroczystych obchodach biorą udział przedstawiciele władz samorządowych i oświatowych, nauczyciele oraz rodzice. Nauczyciele naszej szkoły przygotowują i organizują wiele uroczystości patriotycznych związanych z rocznicami i świętami np. obchody święta niepodległości czy uchwalenia konstytucji 3 maja. Wszystkie te działania są zauważane w społeczności lokalnej i przyczyniają się do szeroko rozumianej promocji szkoły.

Jednym z głównych założeń programowych szkoły jest współpraca z rodzicami. Rodzice są głównymi kreatorami wizerunku szkoły w środowisku lokalnym. Są również jej aktualnymi lub potencjalnymi klientami. W związku z tym staramy się, aby czuli się współgospodarzami szkoły i zyskali możliwość rzeczywistego wpływu na jej życie.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że to Oni są pierwszymi i najważniejszymi nauczycielami dziecka, zależy nam na tym, aby we wszelkich pedagogicznych działaniach mieć ich wsparcie i zrozumienie. Służą temu rozmaite działania zmierzające do wciągnięcia rodziców w nurt życia szkoły, zapoznanie ich z jej tradycjami i problemami dnia dzisiejszego. Organizujemy wspólne jasełka uczniów, rodziców i nauczycieli oraz wystawy ich twórczości. Festyn w dniu dziecka jest okazją do wspólnie zabaw wszystkich dzieci i ich rodziców z naszej gminy. Pełnię dziecięcych talentów rodzice mogą podziwiać na uroczystości w Dniu Matki i Ojca.

Doceniają to rodzice, którzy aktywnie uczestniczą w pracach Rady Rodziców, gdyż bierze ona udział w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących szkoły. Przedstawiciele Rady Rodziców tworzą Program wychowawczo – profilaktyczny. Dyrektor szkoły organizuje spotkania z rodzicami, podczas których są oni informowani o pracy szkoły, inwestycjach, o planach na przyszłość, o problemach wychowawczych i profilaktycznych, o sukcesach swoich dzieci. Ponadto rodzice w ciągu całego roku szkolnego mogą uzyskać informacje na temat postępów swojego dziecka na zebraniach z wychowawcą i nauczycielami oraz w trakcie indywidualnych spotkań.

Uczniowie tworzą szkołę. W swojej pracy staramy się, aby poczuli się współgospodarzami szkoły. W związku z tym dużą wagę przywiązujemy do pracy Samorządu Uczniowskiego, który nie boi się wysuwać własnych pomysłów, które w większości realizujemy. Uczniowie poprzez swoich przedstawicieli realnie wpływają na życie szkoły. Zostało to przez nich docenione. Wyrazem tego jest liczny udział w uroczystościach szkolnych, które w znacznej mierze są przez nich przygotowywane. Uczniowie nie uchylali się od prac na rzecz szkoły czy środowiska. Miało to odzwierciedlenie w wielu akcjach przeprowadzonych na terenie szkoły.

Aktywność uczniów, dostrzeganie ich potrzeb i aspiracji, popieranie i wspomaganie realizacji inicjatyw pomaga w budowaniu pozytywnego obrazu szkoły w środowisku lokalnym.

Współpraca z organami samorządu lokalnego jest szczególnie ważna, a realizacja wielu zamierzeń niemożliwa do wykonania bez przychylności i wsparcia. W wielu naszych uroczystościach biorą udział przedstawiciele władz samorządowych i powiatowych. Działania promocyjne uzyskują aprobatę i wsparcie władz gminy. Dzięki licznym wspólnym wysiłkom szkoła cieszy się dobrą opinią w środowisku lokalnym.

Zadania szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego

Założenia ogólne:

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo – profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, godzin wychowawczych, prelekcji, debat, szkoleń, apeli, imprez, uroczystości a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zadania:

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmocnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

Cele perspektywiczno – strategiczne:

- podnosić jakość nauczania i uczenia się,
- rozwijać samodzielność uczniów,
- promować pozytywny wizerunek szkoły w środowisku szkolnym i lokalnym.

Cele etapowe i operacyjne:

- wypracować efektywne metody pracy z uczniem zdolnym i uczniem mającym trudności w nauce,
- dobrze i na miarę indywidualnych możliwości uczniów przygotować do podjęcia nauki na kolejnym etapie kształcenia,
- włączyć większą liczbę rodziców w życie szkoły.

Model absolwenta szkoły

Absolwent Szkoły Podstawowej w Sosnowce to obywatel Europy XXI wieku, który:

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
- jest aktywny – posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości,
- jest dumny z faktu bycia Polakiem,
- przejawia postawy ekologiczne,
- jest odpowiedzialny – umie podejmować działania i przewidywać ich konsekwencje,
- jest otwarty – prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych,
- jest prawy – umie odróżniać dobro od zła,
- jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi,
- wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- dobrze posługuje się językiem angielskim w sytuacjach typowych,
- wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- zna i wykorzystuje zasady dobrego wychowania.

Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Diagnozy sytuacji wychowawczej dokonano na podstawie: badań ankietowych skierowanych do uczniów i rodziców na temat sytuacji wychowawczej przeprowadzonych w ramach ewaluacji wewnętrznej, spostrzeżeń wychowawców i pedagoga szkolnego na temat klas, analizy stanu wychowania w szkole: obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika, sprawozdań końcoworocznych opracowanych przez wychowawców i pedagoga szkolnego oraz ewaluacji *Programu wychowawczo – profilaktycznego*.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego stwierdzono, że:

- praca wychowawczo – profilaktyczna przebiegała w sposób planowy i systematyczny,
- większość uczniów w szkole czuje się bezpiecznie, a takie sytuacje jak bicie, szturchanie czy kopanie zdarzają się incydentalnie;
- uczniowie znają swoje prawa i obowiązki, uważają, że są one wobec nich respektowane;
- znaczna część uczniów angażuje się w życie szkoły, dobrze funkcjonuje Samorząd Uczniowski;
- w szkole panują dobre relacje w kontaktach uczeń – nauczyciel, rodzic – nauczyciel;
- z substancjami zagrażającymi zdrowiu (papierosami) kontakt mieli pojedynczy uczniowie.

Kryteria efektywności

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Wszyscy nauczyciele realizują *Program wychowawczo – profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie dobrej atmosfery pracy w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
- udziela uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Nauczyciel:

- ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie uroczystości szkolnych, wyjazdów, wycieczek szkolnych,
- świadczy pomoc psychologiczno – pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

Wychowawca klasy:

- prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- koordynuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną w swojej klasie;

Rodzice:

- współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas 0 – III

Zadania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Wzajemne poznanie się.	• Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. • Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.	Nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień, w miarę potrzeb
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	• Prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych. • Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym – przygotowanie go do konkursów. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały rok
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	• Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. • Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały rok
Przeciwdziałanie agresji i przemocy.	• Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciu się słabości. • Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PPP	Cały rok
Zapobieganie zrachowaniom ryzykownym oraz przeciwdziałanie nieprawidłowej adaptacji dzieci.	• Uczniowie zdobywają wiedzę na temat uzależnień i innych destrukcyjnych zachowań. • Rozwijają umiejętności psychospołeczne, w tym umiejętność rozpoznawania i nazywania uczuć, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, umiejętność kształtowania	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PPP	Cały rok

	pozytywnej samooceny i pozytywnego obrazu samego siebie.		
Bezpieczeństwo.	• Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami. • Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. • Realizacja programu „Ratujemy! Uczymy Ratować!”. • Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. • Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, koordynatorzy programu	Cały rok
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	• Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. • Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. • Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej.	Nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarka, obsługa szkoły, rodzice	Cały rok
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	• Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. • Poznanie obowiązków ucznia. • Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. • Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji, szacunku dla drugiego człowieka.	Nauczyciele, wychowawcy, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały rok
Dbłość o dobry klimat w szkole.	• Badanie samopoczucia ucznia w szkole. • Obserwacja zachowań na tle rówieśników.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice	Cały rok
Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.	• Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. • Uczniowie poznają symbole narodowe i europejskie.	Nauczyciele, wychowawcy, GOK w Sosnowce	Cały rok

	• Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym.		
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	• Nauczanie informatyki od I klasy. • Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji.	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciel informatyki i biblioteki	Cały rok
Propagowanie zdrowego stylu życia.	• Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, w organizacjach działających w szkole. • Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. • Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych paleniu oraz picciu alkoholu wśród najmłodszych poprzez pogadanki. • Realizacja programów: „Nie pal, przy mnie proszę!” „Czyste powietrze wokół nas”. • Realizacja programów: „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole”.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, opiekun Samorządu Szkolnego, pielęgniarka	Cały rok
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	• Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć z pedagogiem szkolnym. • Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. • Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.	Wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PPP	W miarę potrzeb
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	• Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. • Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. • Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pracownicy PPP, GOPS	W miarę potrzeb

	• Konsultacje dla rodziców. • Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. • Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. • Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.		
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	• Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.	Wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy GOPS	W miarę potrzeb

Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII

Zadania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozwój osobowości ucznia.	• Wspomaganie umiejętności samopoznania: ○ wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, ○ wdrażanie do autorefleksji. • Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: ○ kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, ○ wdrażanie do samooceny. • Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: ○ motywowanie do nauki szkolnej, ○ rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, ○ stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, ○ rozwijanie zdolności twórczego myślenia, ○ kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, ○ pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, ○ kształtowanie hierarchii wartości, ○ praca z uczniem zdolnym,	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały rok

	- o praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. • Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.		
Wypożyczenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	• Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: - o promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, - o poszanowanie praw i potrzeb innych. • Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: - o wdrażanie do empatii, - o współpraca w zespołach, - o kształtowanie umiejętności i efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. • Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: - o kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, - o rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, opiekun Samorządu Uczniowskiego	
Promowanie wolontariatu	• Uwrażliwienie na potrzeby innych. • Udział w akcjach charytatywnych np. „Szlachetna paczka”, Góra Grosza.	Uczniowie, nauczyciele, rodzice, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały rok
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	• Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). • Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez:	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok

	○ zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, ○ poszanowanie mienia szkoły, ○ tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły.		
Propagowanie wiedzy na temat Europy i świata.	• Organizacja Dni Języków Obcych.	Nauczyciele języków obcych	Maj
Kształtowanie postaw patriotycznych.	• Zapoznanie uczniów z historią rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp. • Uczestnictwo w akademii, apelach patriotycznych przygotowanych przez uczniów. • Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. • Wykonanie okazjonalnych gazetek w klasach i na szkolnym korytarzu.	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice, GOK	Cały rok
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	• Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, geografii, chemii, fizyki. • Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. • Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, Czysta Ziemia, Dzień Ziemi.	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	• Monitorowanie frekwencji uczniów. • Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych. • Omówienie konsekwencji takich zachowań.	Wychowawcy, pedagog	Cały rok
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	• Organizacja zajęć rewalidacyjnych, dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych. • Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym.	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, pedagog, logopeda	Cały rok

	• Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.		
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	• Współpraca z GOPS. • Pozyskanie sponsorów.	Wychowawcy, pedagog szkolny	W miarę potrzeb
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	• Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. • Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. • Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. • Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	W miarę potrzeb
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	• Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. • Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.	Nauczyciele, rodzice	W miarę potrzeb
Zdrowy styl życia.	• Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. • Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pielęgniarka	Cały rok

	• Realizacja programów: „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj Formę”. • Fluoryzacja zębów – program profilaktyczny. • Rozwijanie sprawności fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. • Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia. • Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.		
Profilaktyka zagrożeń.	• Środki i substancje psychoaktywne: ○ diagnoza środowiska ucznia, ○ wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, ○ gazetki ściennie, ○ bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. • Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: ○ systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, ○ zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole, ○ pogadanki, lekcje wychowawcze, ○ stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści	Cały rok

	zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, - o reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, - o spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. • Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: - o propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby) jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, - o omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych.		
Zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz przeciwdziałanie nieprawidłowej adaptacji dzieci.	• Uczniowie zdobywają wiedzę na temat uzależnień i innych destrukcyjnych zachowań. • Rozwijają umiejętności psychospołeczne, w tym umiejętność rozpoznawania i nazywania uczuć, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, umiejętność kształtowania pozytywnej samooceny i pozytywnego obrazu samego siebie. • Realizacja treści z programu „Spójrz inaczej”.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PPP	Cały rok
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	• Diagnoza środowiska: - o wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - o ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. • Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. • Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.	Wychowawcy, pedagog, GOPS	W miarę potrzeb

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta,
- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej.